

den kallade när de i det förmedvetna mötet låter sig drabbas.

Rønsdal lyckas mycket väl med att väva samman sitt teoretiska material från Foucault och Lefebvre med sitt koncept av kallelse samt sina egna empiriska observationer från Oslo, för att argumentera för en kallelse-relation som ser till båda parter. Författarens långa erfarenhet inom socialt arbete stärker verket, då hon är insatt i de marginaliserade människornas livssituation. Utifrån sina observationer spekulerar Rønsdal kring vad som sker i mötet, vad som får aktörerna att agera på specifika sätt och hur de påverkas av mötet. I detta väver hon ibland in sin egen förförståelse, av hur till exempel hemlösa ser sitt förhållande till polisen, vilken är den främsta andra aktören vid sidan av de som lever i det offentliga utrymmet. Denna insatthet skapar dock en viss dissonans, då de marginaliserades röster från hennes tidigare erfarenheter ibland lyser igenom hennes reflektion, medan polisens part är stum. Här menar jag att det varit gynnsamt att ha intervjumaterial från människorna som är del av hennes observationer, för en fördjupad förståelse av deras upplevelse, då Rønsdal inte har insikt i polisarbetet. För att vara en avhandling i systematisk teologi bär avhandlingen väldigt lite prägel av den aspekt kring det gudomliga som kanske vanligtvis förväntas. Rønsdal själv menar att detta inte är det centrala för hennes arbete då det viktiga är den mänskliga interaktionen och kallelsen, oavsett var den kommer ifrån. Detta visar på ämnesfältets bredd, med en skapelseteologisk ingång, vilken betonar varje människa som skapad. På så vis finns Gud redan med från början och ger ett bidrag till teologins roll i det offentliga utrymmet. Med detta sagt, tror jag att Rønsdals avhandling är ett viktigt bidrag till såväl synen på kallelse som de spatiala sammanstötningar som sker i samhällets offentliga utrymmen, i synnerhet från ett diakonalt perspektiv.

Jakob Signäs
Masterstudent, Lund

Melvin Tinker. *Veiled in Flesh: The Incarnation – What It Means and Why It Matters*. Westmont, IL: InterVarsity Press. 2019. 208 s.

Omslaget är i fluorescent orange, med titeln i svart och silver. En passande inramning för en annorlunda bok om inkarnationen.

Inkarnationen, av latinets *in* och *carne* ”i köttet”, Guds Sons människoblivande, är ämnet för Melvin Tinkers bok. Författaren är pastor på Englands nordostkust, författare och talare med internationell plattform. Titeln, *Veiled in Flesh*, ”Av köttet dold”, är tagen från en hymn. Tinker hävdar att inkarnationen, jämsides med treenigheten och försoningen, är kristendomens viktigaste doktriner. Efter läsningen av hans framställning torde få säga emot.

Boken har två avdelningar. Den första är en exegetisk utläggning av Hebréerbrevet 1:1–14, på inte mindre än 77 sidor. Den andra är en systematisk-teologisk, huvudsakligen tematisk presentation av hur kyrkan tankemässigt bearbetat sin tro på att Jesus är Kristus, kommen i köttet (1 Joh. 4:1–3).

Men det fluorescanta orangea och det silversvarta då? Det ligger i framställningen och till vilka Tinker riktar sig. Det senare först: många kristna blir lite svävande på målet när de ska uttrycka hur de tänker sig att Jesus är Gud och människa samtidigt – för att inte tala om hur icke troende kan tänka. Faktiskt riktar sig Tinker frimodigt till bägge dessa grupper, samtidigt. Han förutsätter inget, utan söker i sin framställning med exempel ur samtidig kultur, i vidaste mening, hävda tesen om Guds människoblivande. Kristus blev människa i världen och det är i denna värld Tinker hävdar inkarnationen. Språket är tillgängligt, spänstigt och fräscht: silversvart på fluorescent orange!

I utläggningen av Hebréerbrevets första kapitel står den preexisterande Sonen, den tredje personen i Gudomen i fokus. Detta är intressant, eftersom annars Lukas och Matteus berättelser om Jesus födelse mest brukar citeras i inkarnations-

sammanhang. Men Guds Son blev inte till, föddes, i ett stall utanför Betlehem några år innan vår tideräknings början. Det är i det perspektivet Sonens relation till änglar blir aktuell, något som teologer i dagens ”änglälösa” värld kan se som irrelevant – men inte Tinker: han har sökt på internet och bläddrat i veckotidningar och funnit att ämnet är glödhett.

Är då detta egentligen en populär framställning, klatschig, men utan djup? Inte alls, på intet sätt. Tinker har en djup förståelse (även om hans språk är tillgängligt finns där även ”finliret” i uttryckssätten: han trampar aldrig snett och är aldrig vårdslös med orden) av inkarnationen, sådan den definieras inom ramen för konciliet i Kalcedon 451. Tinker ger en grafisk illustration med ”The Chalcedonian Box” (s. 122) av vad den tematisk-teologiska framställningen dittills utvecklats, det vill säga att Kristus är sann Gud (Nicaea 325), sann människa (Konstantinopel 381), en person (Efesos 431) och har två naturer (Kalcedon 451). Detta är den enda ”tekniska” sammanfattningen i Tinkers framställning, och att han redan givit ordentligt med kött på benen, med citat och förklaringar från tidiga och sentida kyrkofäder, parade med illustrationer från vår egen tid. Läsaren är väl förberedd och tar tacksamt emot.

Det verkar alltså som att Tinker är rätt traditionell, då? Ja, han är djupt rotad i klassisk kristen troslära. Jämför man sedan Tinker med andra nyligen utgivna monografier i klassisk tradition om inkarnationen, till exempel Stephen J. Wellums *God the Son Incarnate* (2016), så är det tydligt att Tinker i kapitel 9, ”The Mind of Christ”, lägger tyngdpunkten något annorlunda än Wellum i diskussionen om monothelism och dyothelism (om Jesus hade en, ”mono”, vilja eller två, ”dyo”, något förenklat uttryckt: om Jesu vilja ska kopplas till hans person eller till hans två naturer). Denna diskussion förs inom ramen för förståelsen av Sonens *kenosis* (Fil. 2:6–11), där Tinker redan i kapitel 7 redogjort för sin uppfattning, med brett kyrkohistoriskt stöd: ”tömmandet”

(*ekenosen*) ska förstås som ett Guds ödmjuka upptagande av mänsklighet, alltså mer som ett tillägg än som ett avläggande. Tinker vet att han nu är ute i farlig terräng och citerar såväl Alexander Pope (1688–1744) om dårar som rusar in ”dit änglar frukar gå” som Hilarius av Poitiers (ca 315–367): ”Avfallingarnas och hädarnas skuld tvingar oss till det som är olagligt [...] våra sinnen utsätts nu för farorna med mänskligt tal”. Men i delvis anslutning till *Functional Kenotic Christology* ställer han dock frågan om *kenosis* kan ha inneburit mer än enbart ett tillägg, om ”tömmandet” inte också ska förstås som åtminstone ett psykologiskt djupläggande av den gudomliga naturens vilja i inkarnationen. Här smattrar det förstås av briserande landminor på bägge sidor om stigen – och röken är antagligen fluorescerande orange och silversvart.

Tankeväckande för en skandinavisk läsekrets kan också vara vad Donald McLeod noterar i förordet: ”Martin Luther är vida ihågkommen för att ha lagt huvudvikt vid läran om rättfärdiggörelsen. ’Om läran om rättfärdiggörelsen går förlorad’ framhöll han, ’går hela kristendomens lära under’. Men det finns läror som är mer grundläggande. Rättfärdiggörelsen vilar på Kristi ställföreträdande försoning, och den vilar i sin tur på läran om inkarnationen” (s. xi).

Bo Krister Ljungberg
TD, Knivsta